

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Viceantråd
Harry Jansson

Föredragande
Rättssakkunnig
Pamela Baarman

Justerat
Omedelbart

Nr 58

Utlåtande om undertecknandet av post-
Cotonouavtalet

ÅLR 2023/3783

343 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett utlåtande i enlighet med **bilaga 1**.

BILAGA 1

Dokumentnamn
UTLÅTANDE

Brevnr
343 Rk1a

Ärendenr
ÅLR 2023/3783

Datum
2.6.2023

Hänvisning
VN/12383/2023

Kontaktperson
Pamela Baarman

Utrikesministeriet
um.kirjaamo@formin.fi
noora.rikalainen@formin.fi

Ärende

Begäran om utlåtande om undertecknandet av post-Cotonouavtalet

Utrikesministeriet har den 5 maj 2023 begärt Ålands landskapsregerings synpunkter på ändamålsenligheten i undertecknandet av post-Cotonouavtalet.

Utlåtandebegäran inkom den 5 maj, med en tidsfrist för att inkomma med synpunkter den 19 maj. Utlåtandebegäran innehöll dock inga egentliga handlingar, utan dessa inkom efter begäran först den 12 maj. Landskapsregeringen fick på grund av detta förlängd tidsfrist för lämnandet av utlåtande till den 2 juni 2023.

Enligt utlåtandebegäran är det så kallade post-Cotonouavtalet ett partnerskapsavtal mellan EU och 79 stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS). Det nya avtalet utgör den rättsliga ramen för EU:s förbindelser med dessa 79 AVS-länder, och fastställer gemensamma principer för många samarbetsområden, såsom demokrati och mänskliga rättigheter, hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling, klimatfrågor, mänsklig och social utveckling, fred och säkerhet, migration och rörlighet.

Landskapsregeringen kan med tanke på den knappa tidtabellen inte uttala sig i detalj om ändamålsenligheten i att underteckna avtalet, men konstaterar allmänt att 59 § självstyrelselagen för Åland (1144/1991) reglerar situationen för ett internationellt avtals ikraftträdande i landskapet Åland enligt följande: "Om ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i en fråga som enligt denna lag faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft."

Landskapsregeringen konstaterar att avtalet innehåller bestämmelser som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, dessa bestämmelser rör t.ex. klimat, miljö och naturresurser, hållbar utveckling, hälsa, sysselsättning, utbildning och kultur, allmän ordning och säkerhet, god samhällsstyrning och offentlig förvaltning. Således krävs bifall

av Ålands lagting i enlighet med 59 § självstyrelselagen för att avtalet ska kunna träda i kraft i landskapet Åland.

Landskapsregeringen utgår från att i de fall avtalsbestämmelserna hör till EU:s exklusiva behörighet har den åländska särställningen i nödvändig grad beaktats redan under avtalsförhandlingarnas gång. Partnerskapsavtalet ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelserna om Åland i protokoll 2 till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) således är tillämpliga på avtalet, i de fall avtalsbestämmelserna innebär bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning, och inte endast syftar till att främja utbytet av information och bibehålla dialogen parterna emellan.

Landskapsregeringen har i detta skede inga synpunkter på ändamålsenligheten i undertecknandet av post-Cotonouavtalet, men återkommer med mer detaljerade kommentarer om anledning till detta konstateras i samband med att regeringspropositionen om avtalets godkännande sänds för utlåtande.

Vicelantråd

Harry Jansson

Rättssakkunnig

Pamela Baarman